

Půda jako základ života

1. Základní info: Živá kůže planety

Půda není jen „hlína“ nebo špína pod nehty. Je to nejsložitější ekosystém na světě. V jedné kávové lžičce zdravé půdy žije více organismů, než je lidí na Zemi. Půda nás živí, filtruje vodu a zadržuje uhlík, čímž pomáhá ochlazovat planetu. Je to však neobnovitelný zdroj – vytvoření pouhých 2 cm ornice trvá přírodě stovky let, ale zničit ji nevhodným hospodařením lze za jednu sezónu.

2. Vývoj v čase: Jak to bylo před 40 lety a jak dnes?

- Před 40 lety: Krajina byla rozdělena na menší celky. I přes kolektivizaci bylo v půdě stále více organické hmoty (hnoje) díky většímu podílu živočišné výroby. Stroje byly lehčí, takže půdu tolik neudusávaly. Lidé měli k půdě blíž přes vlastní záhony a políčka, která byla součástí každé domácnosti.
- Dnes: Čelíme obrovské erozi (odnášení půdy větrem a vodou). Máme obří lány monokultur bez mezí. Těžká technika půdu udusává tak, že se do ní nevsákne voda a kořeny rostlin nemohou dýchat. Půda je často „mrtvá“ – bez žížal a mikroorganismů, závislá na umělých hnojivech. Navíc v ČR denně zastavíme (vybetonujeme) cca 15 hektarů nejkvalitnější půdy pro sklady a silnice.

3. Co můžeme dělat v každodenním životě?

- Podpora biopotravin: Ekologičtí zemědělci nepoužívají chemii, která zabíjí život v půdě.
- Kompostování: Vracet organickou hmotu zpět. Kompost je nejlepší „lék“ pro každou zahradu.
- Zahrada bez rýpání: Moderní trendy doporučují půdu příliš neobracet (nerýt), aby se nenarušily její přirozené vrstvy, ale pouze ji provzdušňovat.
- Zakrývání půdy: Nenechávat záhony holé – používat mulč (tráva, sláma), který brání výparu vody a erozi.

4. Mezigenerační diskuse (Otázky pro vás):

1. (Pro seniora): Jak voněla hlína na jaře, když jsi byl/a dítě? Používali jste na zahradě hnojiva z obchodu, nebo jen to, co dali „králíci a slepice“?
2. (Pro dospělého): Máš pocit, že ovoce a zelenina ze supermarketu chutnají jinak než ty ze zahrady tvých prarodičů? Čím myslíš, že to je?
3. (Společná): Kdybyste měli zachránit jeden metr čtvereční půdy před zastavěním betonem, co byste na něm nejraději viděli růst?

Zdroj pro další studium: Živá půda (zivapuda.cz) – projekt Nadace Partnerství o ochraně půdy před erozí a suchem.

Financováno Evropskou unií

Celý tento program probíhá v rámci projektu Erasmus+
„Potřebujeme se navzájem, společně jsme silnější “,
číslo projektu: 2024-2-CZ01-KA210-ADU-000285278

CENTRUM PRO RODINU A SOCIÁLNÍ PÉČI